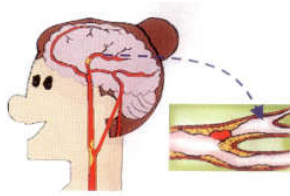

โรคหลอดเลือดสมอง

ประชาชนทั่วไปมักเรียกว่า โรคอัมพฤกษ์หรืออัมพาต โรคนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

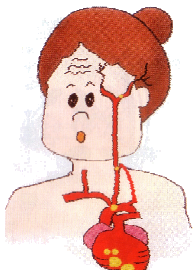
1. โรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน

อาจเกิดจากการตีบตันที่หลอดเลือดสมองเองหรือจากการมีลิ่มเลือดหลุดจากที่อื่น เช่น จากหัวใจและจากหลอดเลือดที่บริเวณคอมาอุดตันหลอดเลือดสมอง ทำให้สมองบางส่วนขาดเลือดหรือมีเนื้อสมองตาย

สาเหตุของโรคหลอดเลือดสมองตีบหรืออุดตัน เกิดจาก

1. หลอดเลือดแข็ง (Atherosclerosis) เกิดจากการเสื่อมของผนังหลอดเลือด มีไขมันและหินปูนมาจับ พบได้ทั้งในหลอดเลือดสมองเองและหลอดเลือดใหญ่ที่คอ มักพบในผู้สูงอายุ ผู้ที่มีโรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคไขมันในเลือดสูง หรือผู้ สูบบุหรี่
2. โรคหัวใจที่มีลิ่มเลือดหลุดไปอุดตันหลอดเลือดสมอง เช่น โรคลิ้นหัวใจผิดปกติ โรคหัวใจเต้นผิดจังหวะ กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด
3. หลอดเลือดสมองอักเสบ
4. โรคเลือดบางชนิด

2. โรคหลอดเลือดสมองแตก

เกิดจากการแตกของหลอดเลือดสมอง ทำให้มีเลือดออกมาคั่งและทำลายเนื้อสมองในบริเวณนั้น นอกจากนี้ อาจกดเบียดสมองส่วนที่อยู่ใกล้เคียง ทำให้สมองส่วนนั้นทำหน้าที่ไม่ได้ตามปกติ จึงเกิดอาการอัมพฤกษ์หรืออัมพาต

สาเหตุของโรคหลอดเลือดสมองแตก เกิดได้จาก

1. โรคความดันโลหิตสูง
2. หลอดเลือดสมองผิดปกติแต่กำเนิด

อาการของโรคหลอดเลือดสมอง

สมองเป็นอวัยวะที่สำคัญที่สุดของร่างกาย ทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานทุกระบบ เช่น การเคลื่อนไหวระบบประสาทสัมผัสชนิดต่าง ๆ เป็นต้น สมองในตำแหน่งต่าง ๆ ทำหน้าที่แตกต่างกันไป

ดังนั้น อาการของโรคหลอดเลือดสมองจึงเกิดขึ้นได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งที่เกิดโรคหากสมองส่วนใดสูญเสียการทำงานไป ก็จะเกิดอาการผิดปกติของร่างกายในระบบที่สมองบริเวณนั้นควบคุมอยู่

อาการมักเกิดอย่างรวดเร็วหรือทันทีทันใด เนื่องจากสมองขาดเลือดไปเลี้ยงทันที แต่ในบางครั้งอาจมีอาการแบบเป็น ๆ หาย ๆ หรือค่อย ๆ เป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ ในระยะเวลาอันสั้น

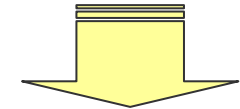
อาการของโรคหลอดเลือดสมอง ได้แก่

- อ่อนแรงของร่างกายครึ่งซีก
- ชาครึ่งซีก
- เวียนศีรษะ ร่วมกับเดินเซ
- ตามัวหรือมองเห็นภาพซ้อน
- พูดไม่ชัด ลิ้นแข็ง
- ปวดศีรษะ อาเจียน
- ซึม ไม่รู้สึกตัว

สัญญาณเตือนภัยของโรคหลอดเลือดสมอง

1. อ่อนแรงครึ่งซีก
2. เวียนศีรษะหรือหมดสติ
3. ปวดหัวรุนแรงเฉียบพลัน
4. พูดไม่ชัดหรือลิ้นแข็ง
5. ตามัวหรือเห็นภาพซ้อน

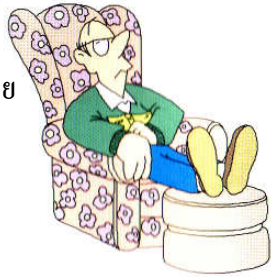

เมื่อเกิดอาการข้างต้น รีบไปพบแพทย์ทันที อย่ามัวรอช้า เพราะรักษาเร็วจะได้ผลดี

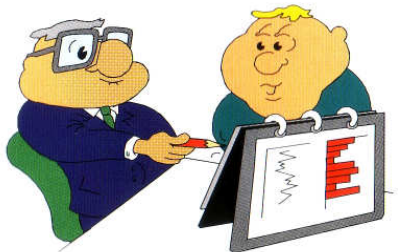
ปัจจัยเสี่ยงของ การเกิดโรคหลอดเลือดสมอง

1. โรคความดันโลหิตสูง เพิ่มความเสี่ยง 3 – 17 เท่า
2. โรคเบาหวาน เพิ่มความเสี่ยง 3 เท่า
3. การสูบบุหรี่ เพิ่มความเสี่ยง 2 เท่า
4. ไขมันเลือดสูง เพิ่มความเสี่ยง 1.5 เท่า
5. โรคหัวใจ
6. ขาดการออกกำลังกาย
7. สูงอายุ

การป้องกันโรค

1. ตรวจวัดความดันโลหิตอย่างน้อยปีละครั้ง
2. งดสูบบุหรี่
3. ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด
4. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ
5. งดอาหารรสเค็มและไขมันสูง
6. ควรได้รับการตรวจร่างกายจากแพทย์เป็นประจำ
7. กินยาป้องกันการเกาะกลุ่มของเกร็ดเลือด ตามแพทย์สั่ง

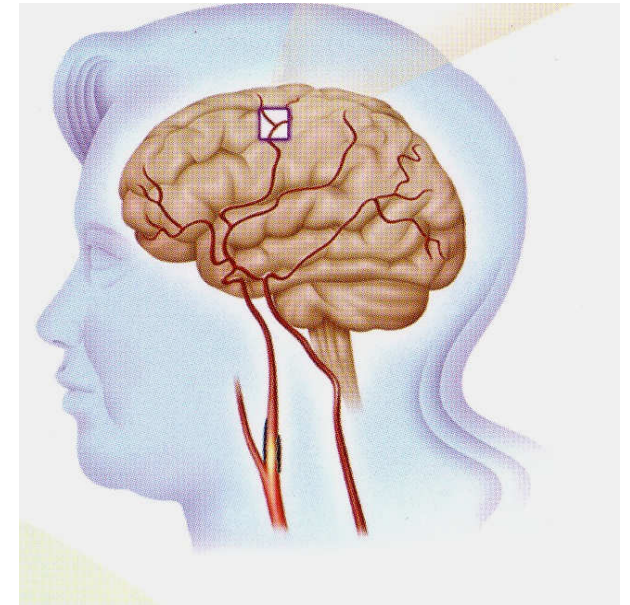
การประเมินปัจจัยเสี่ยง ของโรคหลอดเลือดสมองด้วยตนเอง

ขอให้ท่านตรวจสอบปัจจัยเสี่ยงของท่าน
โดยตอบคำถามต่อไปนี้

- อายุมากกว่า 40 ปีหรือไม่
- เป็นโรคความดันโลหิตสูงหรือไม่
- สูบบุหรี่หรือไม่
- เป็นเบาหวานหรือไม่
- ระดับไขมันโคเลสเตอรอลในเลือดสูงหรือไม่
- เป็นโรคหัวใจหรือไม่
- มีภาวะน้ำหนักเกินหรืออ้วนหรือไม่
- มีกิจกรรมทางกาย เช่น เดินหรือออกกำลังกาย
อย่างน้อย 3 ครั้ง/สัปดาห์ ครั้งละ 30 นาที
หรือไม่
- ชอบรับประทานอาหารประเภททอด ของมัน
หรืออาหารรสเค็มหรือไม่
- ดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า 2 แก้วต่อวันหรือไม่
- ท่านมีญาติ เช่น พ่อ แม่ พี่ น้อง ปู่ ย่า
ป้า เป็นโรคหลอดเลือดสมองหรือไม่

ถ้าท่านตอบว่ามีหรือใช่ข้อใดข้อหนึ่ง
แสดงว่าท่านมีความเสี่ยงและถ้าท่านตอบว่ามีหรือ
ใช่มากกว่าหนึ่งข้อ แสดงว่าท่านยังมีความเสี่ยง
มากขึ้น

โรคหลอดเลือดสมอง (โรคอัมพฤกษ์ อัมพาต)

จัดพิมพ์โดย ... กลุ่มงานสุขศึกษา

โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์

จังหวัดนครสวรรค์

โทร 056 – 219801 / 056 – 219888 ต่อ 5200